

SVIZ SINDIKAT VZGOJE, IZOBRAŽEVANJA,
ZNANOSTI IN KULTURE SLOVENIJE

Svizove novice bodo pri vas vsak mesec med šolskim letom.

Soustvarjajte naše in vaše novice. Svoje prispevke, predloge in mnenja nam posredujte po e-pošti: info@sviz.si.

Več vsebin najdete na www.sviz.si.

Novice ureja: Tanja Modrijan.

SVIZ bo po sklepu GO tudi v prihodnje opozarjal na težave v plačni skupini J in si prizadeval za odpravo anomalij v tej skupini.

Iz vsebine

- 02 Memorandum o predlogu ZViS
- 03 Prvo srečanje predstavnikov mladih
- 04 Za prostovoljne gasilce 25.000 evrov!

31. marec 2014
leto 4, številka 29

Proti zniževanju stroškov dela v JS

Ta mesec, 17. in 18. marca 2014, so se na 23. redni seji v Rimskih Toplicah zbrali članice in člani najvišjega organa SVIZ med dvema kongresoma. Prvi dan so ob predstavitvi poročila glavnega tajnika analizirali delovanje sindikata v minulem letu, ob tem pa so največ pozornosti namenili nedavnemu izplačilu tretje četrtine plačnih nesorazmerij in zapletom, ki so to spremljali. V ospredju nadaljnje razprave so bila aktualna pogajanja o poplačilu preveč izplačanih plač, kvorumu za sklenitev Kolektivne pogodbe za javni sektor, povračilu potnih stroškov in dodatku za čakanje na delo izven kraja bivanja, članice in člani GO SVIZ pa so sklenili še, da bo SVIZ v prihodnje kategorično zavrnil vse morebitne predloge o dodatnem zniževanju stroškov dela v javnem sektorju v naslednjem letu in tako ne bo pristal na nadaljnje zniževanje plač, zmanjševanje števila zaposlenih, niti na posege v dodatno pokojninsko zavarovanje. Z zavračanjem dodatnega zniževanja števila zaposlenih je za SVIZ nesprejemljivo tudi kakršnokoli zaostrovanje standardov in normativov, ki bi vodili v odpuščanje strokovnih, računovodskih, administrativnih ali tehničnih delavk in delavcev v izobraževanju, znanosti in kulturi.

SVIZ bo po sklepu GO tudi v prihodnje opozarjal na težave v plačni skupini J in si prizadeval za odpravo anomalij v tej skupini. Predstavniki GO so se v nadaljevanju razprave o poteku pogajanj za sklenitev Socialnega sporazuma za izhod iz krize 2014-2016 dogovorili, da bo SVIZ vztrajal, da se v besedilo sporazuma vneseta priporočilo Unesca, naj države namenijo za izobraževanje vsaj 6 odstotkov BDP, ter zahteva, da se v obdobju veljavnosti Socialnega sporazuma poveča delež BPD, ki ga Slovenija namenja za raziskave in razvoj ter kulturo. Po sklepu GO si bo SVIZ skladu z Načeli in cilji SVIZ, ki so bila sprejeta na kongresu sindikata v Portorožu leta 1998, še naprej prizadeval, da bo izobraževanje na vseh ravneh, torej vključno z visokošolskim, brezplačno. Skupaj z drugimi sindikati, ki delujejo na področju visokega šolstva, in predstavniki študentov je zato s podpisom Memoranduma o predlogu Zakona o visokem šolstvu izrazil nasprotovanje šolninam, ki jih uvaja novela visokošolskega zakona. V zvezi s slednjim je GO SVIZ na seji sprejel tudi sklep, da podpisniki memoranduma resorno ministrstvo pozovejo, naj jih čimprej in skupaj povabi na pogajanja o predlogu ZViS.

Poziv k skupnim pogajanjem

SVIZ se je skladno s sklepom svojega najpomembnejšega organa med dvema kongresoma 26. marca 2014 pridružil skupnemu pozivu podpisnikov Memoranduma o predlogu Zakona o visokem šolstvu, naj jih resorno ministrstvo povabi k skupnim pogajanjem. V pozivu Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so predstavniki visokošolske skupnosti še zapisali, da ugotavljajo, da MIZŠ v več kot treh tednih po

objavi Memoranduma nanj ni uspešno odgovoriti z argumenti. Namesto tega se je poskušalo odzvati z zavajanjem, tako pa ministrstvo ne bo pridobilo niti soglasja socialnih partnerjev niti podpore javnosti. K temu v zapisu dodajajo, da pozivajo ministrstvo h konstruktivnemu pristopu in znova poudarjajo pričakovanje, da bodo na pogajanja o predlogu visokošolskega zakona povabljeni skupaj.

Memorandum o predlogu ZViS

SVIZ je 5. marca letos kot podpisnik Memoranduma o predlogu Zakona o visokem šolstvu sodeloval na novinarski konferenci na ljubljanski Fakulteti za družbene vede. Sindikati, ki delujejo v visokem šolstvu, Študentski svet Univerze v Ljubljani, Študentsko društvo Iskra in Zveza pedagoških delavcev so s podpisom dokumenta opozorili na aktualno dogajanje v slovenskem visokošolskem prostoru. Ob tem so izpostavili, da so šolsko ministrstvo, Vlado RS in širšo javnost že večkrat opozorili na problematičnost predloga novega Zakona o visokem šolstvu (ZViS), ki izkazuje nepripravljenost države za polno financiranje javnega visokega šolstva in ga sili v iskanje sredstev na trgu, zlasti s šolninami. ZViS poleg tega ne temelji na resni analizi strukturnih problemov visokega šolstva in ne poskuša konkretizirati nekaterih ključnih ukrepov, ki jih je predvidel Nacionalni program visokega šolstva iz leta 2011, npr. ureditve sistemskega financiranja raziskovanja, ki je eden od temeljev univerze. Kaže, da je temeljna usmeritev predloga zakona kratkoročno reševanje finančne podhranjenosti visokega šolstva s širitvijo šolnin, in si-

cer na način, ki očitno vodi v socialno segregacijo in nižanje kakovosti študija.

Podpisniki dokumenta so Vlado RS in vladno koalicijo opozorili, da bosta odgovorni za vrsto hudih sistemskih anomalij, ki jih bo zakon povzročil, če ne bo korenito spremenjen vsaj v točkah, ki opredeljujejo visokošolsko javno službo; frontalno uvajanje šolnine na rednem (po novem polnem) študiju, ki je bil do zdaj brezplačen; obseg in rast javnega financiranja javnega visokega šolstva; pristojnost za določanje minimalnih standardov za izvolitev v nazive. Če bo namreč ZViS sprejet v sedanji obliki, bo spodbujal visokošolske zavode h krčenju brezplačnih in širitvi plačljivih vpisnih mest. Ob tem zakon celo ne vsebuje varovalk proti vpisu premalo kakovostnih in usposobljenih samoplačniških kandidatov na študijske programe. Finančna odvisnost od samoplačnikov pa bi vodila tudi v nižanje zahtevnosti, saj bi si zavodi nekritično prizadevali za čim večjo prepustnost v višje letnike. To bi vodilo v razvrednotenje visokega šolstva oziroma v sistemsko korupcijo v obliki razprodajanja naslovov. Več na www.sviz.si.

Socialni partnerji še neuskklajeni

Vladna in sindikalna stran nadaljujeta usklajevanje o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, vendar za zdaj nista dosegli dogovora niti o vračilu preveč izplačanih plač niti o kvorumu za veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor. Nedorečene ostajajo tudi spremembe Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti glede povračila potnih stroškov in spremembe Kolektivne pogodbe za javni sektor glede višine dodatka za čas pripravljenosti na drugem kraju. Sindikati so na zadnjih pogajanjih o povračilu potnih stroškov zavrnil vladni predlog, da bi višino teh stroškov določili fiksno, in sicer po pasovih oddaljenosti od delovnega mesta. Višina povračila bi bila enaka za vse, ne glede na to, kako oziroma s kakšnim javnim prevozom pridejo na delo. Sindikati zastopajo stališče, da je nesprejemljivo, da bi nekateri po tem predlogu prejeli nižja nadomestila, zato bodo tudi v prihodnje, ko bo morda to vprašanje spet odprto, v pogajanjih vztrajali, da morebitna drugačna ureditev povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za nobeno od skupin javnih uslužbencev ne sme biti slabša od obstoječe. Glede dodatka za čas pripravljenosti v drugem kraju oziroma izven kraja bivanja je Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS) na pogajanjih vztrajala,

da mora biti pripravljenost na delo izven kraja bivanja plačana, kot če bi delavec delal. Vladna stran je s sklicevanjem na evropsko prakso ta predlog kategorično zavrnila, zato bo KSJS od njega verjetno odstopila in sprejela predlog o višjem dodatku za čas pripravljenosti na delo - tj. na plačilo pripravljenosti na delo v drugem kraju oziroma izven kraja bivanja v višini 50 odstotkov siceršnje urne postavke.

Predstavniki sindikatov javnega sektorja in vlade do zdaj torej prav tako še niso sklenili dogovora o povračilu preveč izplačanih plač, vendar minister dr. Gregor Virant ocenjuje, da so stališča kljub temu zblížali. Na nadaljnjih srečanjih se bodo pogajalci usklajevali o zgornji meji vračila in obdobju, za katerega bi se preveč izplačane plače vračale. V zadnjem vladnem predlogu je predvideno, da bi posamezniki presežek plač vračali največ za obdobje desetih mesecev in v višini največ dveh osnovnih plač ter da bi enaka rešitev obveljala tudi za tiste, ki so preveč izplačane plače že vrnili, medtem ko sindikati predlagajo, da bi delavci vrnili le znesek v višini ene osnovne plače, in to za obdobje pol leta prejemanja previsoke plače.

Socialni sporazum za izhod iz krize

Posebne delovne skupine socialnih partnerjev za trg dela, davčni sistem in izobraževanje se od konca letošnjega februarja pogajajo o vsebini socialnega sporazuma za izhod iz krize. Izhodišče sindikalnega predloga je, da Slovenija potrebuje temeljit razvojni preobrat, saj je za izhod iz krize treba opustiti zdajšnji neoliberalni model kapitalizma in preiti na socialno-tržno gospodarstvo. Skladno s tem sindikati zagovarjamo, da je treba konkurenčnost graditi na znanju, inovativnosti in usposobljenosti delavcev ter visoki in okolju prijazni tehnologiji, namesto na zniževanju stroškov in tekmovalnosti z državami s poceni delovno silo. Prav za izobraževanje sindikati predlagamo, da bi morala Slovenija v prihodnjih štirih letih, vsako leto v enakem deležu, zvišati javne izdatke za izobraževanje do vsaj 6 odstotkov BDP. Za zdaj je dokument že usklajen v delu, ki se tiče

davkov, prav tako je doseženo soglasje o vprašanju pokojninskega sistema, zapletlo pa se je pri spremembah delovne zakonodaje. Precej nedorečenih vprašanj ostaja tudi v delovni skupini za področje izobraževanja in javnega sektorja, kjer predstavlja glede izobraževanja večji podvig uskladitev zakonov o visokem šolstvu in raziskovalni dejavnosti, medtem ko naj bi bil dogovor lažji pri uvedbi dualnega sistema. Predsednik KSJS Branimir Štrukelj opozarja še na poskus Vlade RS, ki je v svojem pogajalskem predlogu predvidela zmanjšanje mase za plače javnih uslužbencev za leto 2015 in posledično znižanje števila zaposlenih. Sindikati menijo, da je javni sektor k reševanju krize prispeval že dovolj in da bi lahko novi tovrstni posegi vanj vplivali na zmanjšanje kakovosti javnih storitev.

Prvo srečanje predstavnikov mladih

V SVIZ smo že dlje časa načrtovali srečanje z mladimi članicami in člani sindikata, da bi oblikovali posebno skupino, ki bi obravnavala njihov specifični položaj na trgu dela in njihove potrebe. S tem namenom smo mlade članice in člane povabili na sestanek z glavnim tajnikom Branimirjem Štrukljem in predsednico sindikata Jelko Velički, ki je potekal 25. marca 2014 na sedežu sindikata v Ljubljani. Vabilu se je odzvalo 16 predstavnikov mladih članic in članov z dvanajstih območnih odborov, ki so vodstvu SVIZ predstavili najbolj pereče težave, s katerimi se kot začetniki

spoprijemajo pri svojem delu. Med njimi izstopajo problematika napredovanja, zaposlovanja za določen čas in volonterskega pripravništva ter splošna apatičnost med mladimi, ki se pre pogosto počutijo izkoriščane, zapostavljene in odrinjene od možnosti odločanja. Razprava se je nadaljevala z izmenjavo idej, kako bi se mladi člani v okviru sindikata lahko tesneje in bolj formalno organizirali, in dogovorjeno je bilo, da bo SVIZ skušal v ta namen še pred koncem tega šolskega leta organizirati novo srečanje.

SVIZ uspešen v tožbi

Delovno sodišče v Mariboru je v delovnem sporu, v katerem je redno profesorico in članico SVIZ zastopal odvetnik Dino Bauk, s sodbo z dne 18. marca letos odločilo, da je Univerza v Mariboru, s tem ko visokošolske učiteljice ob njeni habilitaciji v naziv redne profesorice ni uvrstila v ustrezno višji plačni razred, kršila zakon in posledično tožnične pravice. Univerzi v Mariboru sodba nalaga, da mora tožnico uvrstiti za tri plačne razrede više, in sicer za nazaj od dneva habilitacije v naziv dalje. Prav tako mora Univerza v Mariboru za šest let nazaj obračunati in izplačati razliko v plači. Omenjena

sodba predstavlja pomemben vzorčni primer za vse visokošolske učitelje, ki v preteklih letih zaradi nezakonite prakse Univerze v Mariboru ob habilitaciji v višji naziv niso bili uvrščeni v ustrezno višji plačni razred. Vsi prizadeti lahko zdaj skladno s 3.a členom Zakona o sistemu plač v javnem sektorju zahtevajo od Univerze, da to nezakonitost odpravi.

Mariborska univerza je napovedala, da se bo zoper sodbo o neustreznem razvrstitvi v plačni razred pritožila, zato sodba prvostopenjskega sodišča še ni pravnomočna.

Mladi članice in člani SVIZ so vodstvu sindikata predstavili najbolj pereče težave, s katerimi se kot začetniki spoprijemajo pri svojem delu.

Za prostovoljne gasilce 25.000 evrov!

Ta mesec je SVIZ zelo uspešno zaključil zbiranje sredstev v dobrodelni akciji »Sviz za prostovoljne gasilce«, ki jo je sindikat v luči zadnje vremenske ujme v zavodih pod svojim okriljem organiziral v pomoč slovenskim nepoklicnim gasilskim društvom za nakup nove opreme. V le nekajdnevni akciji je uspelo sindikatom zavodov, v katerih je organiziran SVIZ, območnim odborom sindikata in številnim posameznikom zbrati 18.800 evrov, Glavni

odbor pa je k temu znesku dodal še 6.200 evrov, ki jih je sindikat zbral iz naslova donacije 0,5 odstotka dohodnine. Naš sindikat je z uspešno izpeljano dobrodelno akcijo še enkrat znova udeležil temeljno načelo SVIZ, da je solidarnost temelj uspešnosti delovanja sindikata.

Vsem, ki ste pomagali pri organizaciji akcije in prispevali denar za prostovoljne gasilce, se Tajništvo GO SVIZ iskreno zahvaljuje.

Peticija v podporo javnemu zdravstvu

Koalicija za ohranitev javnega zdravstva, ki jo sestavlja 18 organizacij - med njimi tudi Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije, katere član je SVIZ -, je predstavila peticijo, s katero poziva vlado in poslance, naj ustavijo komercializacijo in privatizacijo javnega zdravstvenega sistema. S peticijo želijo sporočiti politikom voljo ljudstva, naj izpeljejo zdravstveno reformo po meri ljudi in ne peščice elit. Koalicija za ohranitev javnega zdravstva nasprotuje zmanjševanju deleža javnih sredstev za zdravstveno varstvo, krčenju pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in podeljevanju koncesij brez javnih razpisov. Koalicija želi, da država z

zakonom poskrbi za solidaren, dostopen, kakovosten in uspešen javni zdravstveni sistem, v katerem se bo denar porabljal za izboljševanje, ohranjanje in krepitev našega zdravja, ne pa za polnjenje žepov zaslužkarjev. K podpisu peticije ste vabljeni vsi članice in člani SVIZ in drugi, ki jim ni vseeno za kakovost javnih storitev v prihodnje. Več informacij o peticiji najdete na Svizovi spletni strani na povezavi <http://www.sviz.si/index.php> in na uradni spletni strani Koalicije za ohranitev javnega zdravstva www.javno-zdravstvo.si, kjer lahko oddate svoj glas podpore ZA ohranitev javnega zdravstvenega sistema.

Kongres ciprskega šolskega sindikata

SVIZ je bil eden od desetih sindikatov iz Evrope, ki je imel konec letošnjega marca čast sodelovati na 46. splošnem kongresu sindikata *Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası* s severnega, turškega dela Cipra. Kolegi iz ciprskega sindikata so za goste pripravili zanimiv program z obiskom in ogledom štirih srednjih šol (poklicne in splošnih), na katerih so zaposleni predstavili izobraževalne programe ter šolski sistem kot celoto. V luči aktualnih razprav o šolskih uniformah pri nas je zanimivo vedeti, da jih imajo na Severnem Cipru uvedene v osnovnih in srednjih šolah, približno sto evrov za letni komplet pa je strošek staršev. Uniforma je obvezna za učence in dijake, ne pa tudi za učitelje, in se med šolami razlikuje ter tako povečuje pripadnost otrok posamezni šoli. Tuje goste je v

Nikožiji sprejel tudi minister, pristojen za izobraževanje, ki je pohvalil sodelovanje z vsemi tamkajšnjimi sindikati, medtem ko slednji niso najbolj zadovoljni z odnosom vlade do izobraževanja in z varčevalnimi ukrepi, ki jih ta uvaja v šolstvu. Tokratni kongres sindikata KTOEÖS je bil volilni in nanj je prišla približno polovica vseh članov sindikata. Teh je 2.500 in sindikat ne pozna delegatskega sistema, temveč na kongresu lahko sodelujejo in volijo vsi, ki to želijo. Prisotne je pozdravila in nagovorila tudi predsednica SVIZ Jelka Velički, ki je med glavnimi točkami, ki družijo naš in ciprski sindikat, izpostavila skrb za vsem dostopno in kakovostno javno šolstvo ter nasprotovanje varčevalnim ukrepom, ki uničujejo javne storitve in socialno državo.

Predsednica SVIZ Jelka Velički, ki je med glavnimi točkami, ki družijo naš in ciprski sindikat, izpostavila skrb za vsem dostopno in kakovostno javno šolstvo ter nasprotovanje varčevalnim ukrepom, ki uničujejo javne storitve in socialno državo.